

KURJER WARSZAWSKI

D. 14. Września,

WTÓREK.

ROK 1830.

N° 246.

WSPOMNIENIA.

Pokój między Rosją a Turcją 1829.

W jednym z tutejszych Instytutów płci żeńskiej Szkoły wyższej, wzorowo utrzymywanej, *Panienki*, z szczupłej pensyjki przeznaczonej na drobnotki, odłożyły złp. 26, jako ofiarę do składki na pogorzalców miasta *Białej*, które przestały Redakcji Kurjera War:

X. *Tejchmaną* Pastor Kościoła Reformowanego w *Warszawie* złożył w Redakcji Kurjera *Warszawskiego* dla pogorzalców w *Białej* zł: 33 gr. 10, zebranych od *Panienek* na *Katechizm* do niego uczęszczających.

Najdotkliwszą ponieśli stratę *Matka*, *Krewi* i liczni *Przyjaciele*, przez zbyt zawczesny zgon ś. p. *Jenerałówny Antoniny Kolużaki*. Ozdobiona najpiękniejszymi przymiowaniami serca i talentami, łagodna, ujmująca, wzorowa w dobroci, w rozkwitającej wiosnie życia, przemieściła się do wieczności!

Dzieło *Deputacji Król: Warsza: Towarzystwa Przyjaciół Nauk o Pisowni Polskiej* przeszło 600 stronice drobnym drukiem obejmujące, wyszło z druku i sprzedaje się w *Księgarni Zawadzkiego i Węckiego* po zł. 9 gr. 15. *Drukarnia* nakład na druk tak rozległego dzieła łożąca, postanowiła z woli *Deputacji* tak niską cenę, przez wzgląd aby dzieło oddawna pożądane, ustalenie naszej ortografii przynoszące, dzieło które w ręku każdego miłośnika mowy ojczystej ma się znajdować, tem taniej upowszechnić się mogło. Nie odważa się *Drukarnia* mówić o zaletach tego Dzieła, bo imiona mężów składających *Deputację*, *Szwajkowskiego*, *Mrozińskiego*, *Osińskiego*, *Brodzińskiego*, *Bentkowskiego* i *Kru-*

szyńskiego, tudzież powaga *Król: Tow: Przyjaciół Nauk*, są chlubną zalet jego ręką.

Dnia 16 b. m. i r. o godzinie 10 zrana na placu przed *Mennicą* po zakratami w obecności *Delegowanych* z *Komitetu Właścicieli Listów Zastaw: i Komitetu Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego* dopełnionem będzie spalenie *Listów Zastaw: wylosowanych* z pozostałymi do nich należącymi *Kuponami*, oraz wszystkich wykupionych i z obiegu wyjętych *kaponów*.

Wyszedł z druku *V Sнопек Skarba*, znajdując się w nim, *Machiny proste, Balon, Drzewo chlebowe, Ren Lapoński*. Gdy umowa z *Dyrekcją Poczty* doszła do końca, można przeto stąd prenumerować na *Skarbiec* po wszystkich stacjach pocztowych *Królestwa Polskiego*.

Listy handlowe odebrane ostatnią pocztą z *Berlina* donoszą, że tam nagle podniosła się cena *Papierów Rossyjskich i Polskich*; *Obligacje udziałowe* *Polskie* bardzo są poszukiwane.

W *Księgarni Brzeziny i Komp:* nabyć można nowe dziełko *Wybór Baiek Polskich z rozprawą o Apologu* wraz z *krótkimi biografjami, bajkopisów i objaśnieniem miejsc trudniejszych*, *złp. 3*.

Do *Sklepu Ubogich* przesłano 4 zł., wytracone z zasług służącym, którzy niedopełnili swych obowiązków.

Dyrektor Instytutu Spiewów i Deklamacji. - Podaie do wiadomości, że zapis *Uczniów* podług przepisów szkolnych rozpoczyna się dnia 15 bieżąca miesiąca i trwać będzie do 20 codziennie od godz: 9 do 1ej. Rodzice przeto lub *Opiekunowie* żyjący sobie aby

ich Dzieci lub Wychowawcy słuchali nauk w tym Instytucie dawanych, zechcą się zgłaszać z niemi w dniach i godzinach oznaczonych.

Soliwa.

Wczoraj, Szewc żonaty, mający lat 33, przybywszy podchmielony na 3cie piętro wiedeńskiej posesji w Starem mieście, położył się na ganku będącym od podwórza, spadł i wkrótce postradał życie. — Dziewczynka 9 letnia, przy ulicy Czerniakowskiej, wczoraj uderzoną została krokwią usuniętą, co stało się powodem jej zgonu.

Les 2 fous, du temps de Fran: I. 1524 r. przez P. L. Jacob, znakomitego pisarza Wieszczorów *Walter Skotta* (Soirées de Walter Scott) rzecz opisująca sposobem nader zajmującym życie prywatne i miłości tegoż Króla, sprzedane się w Księgarni S. H. *Merzbacha* przy ulicy Miodowej Nr 486 w domu W. *Lesla*.

Dziś rano ciepła stopni 9. Wczoraj w połu: 10. (*Ar: nade:*) Rzecz godna uwagi, iż nad *Bugiem* dzikie *Kaczki* lęgły się tak iak *Dzięcioły* w dziuplach drzew wyniosłych. Po wylęgnięciu się młodych, *Kaczka* wynosi małe po iednemu z gniazda i kładzie je nad brzegiem do góry brzuchem, iżby się podnieść niemogły. Skoro wszystkie powynosi, wtedy dziobem przewraca je na nogi i prowadzi do rzeki.

Z *Białegostoku*. — Dawna w Obwodzie Białostockim od lat 14 śledzona ważna sprawa, z masą zmarłego Jana *Budziszewskiego*, JX. *Jakuba Pilkiewiczza*, przez obydwa Oddziały połączone razem Sądów Głównych *Białostockich* wzięta została do odsądzenia. Strony i Publiczność ciekawa wymiaru sprawiedliwości, niecierpliwie oczekują wyroku.

Do *Berlina* w tych dniach przybyli Xiążę *Maksz Dothoruki* i Baron *de Maltye* Cesar-

sko-Rosyjski Radea stanu. — Przybyły z *Paryżu* do *Wiednia* francuzki Generał *Belliard* miał naradę z Xięciem *Meternichem* Kancelrzem państwa Austrjackiego. — Gdy terażniejszy Król i Królowa Angielscy wjeżdżali do *Brigtonu*, znajdowało się do 20,000 ludzi którzy Ich witali radośnemi okrzykami. — Największą uwagę zwraca teraz Porta *Ottomańska* na *Albanją* i całą potęgą usiłuje buntusmierzyć. Ostatnia wiadomość donosi że znowu *Albańczykowie* nakłaniają się do zgody. — W *Smirnie* tak iak w innych głównych miastach *Turcji* europejskiej, pomnaża się wojsko regularne. — Z *Egiptu* przybył do *Stambułu* okręt wojenny, przywiózł znaczne summy w złocie i srebrze, przybyło także kilkunastu oficerów *Egiptkich*, których *Sultan* mianował instruktorami wojska swego, tę służbę pełnili dotąd dawni Oficerowie francuzcy, którzy za przybyciem Oficerów *egipskich* zostali uwolnieni, zapewne z powodu że żądali za nadto być wynagrodzonymi. — W *Paryżu* na pogrzebie zmarłego *Hrabiego Segur* Para *Francji* i członka *Akademii* znajdowało się bardzo wielu przyjaciół zmarłego, a za trumną szło 70 ubogich z pochodniami, końce całunu nieśli *Marszałek Redzjo*, *Margrabia Lafaiet*, *Wielki Referendarz izby Parów* i *Margrabia Semonwil*. — W *Madrycie* postanowiono radzie gabinetowej aby posłać 80,000 wojska nad granice *Hiszpańską*, lecz *Minister* skarbu oświadczył iż ma tylko fundusz na 30,000 wojska które wysłać można. — Kilka twierdz *Hiszpańskich* jest spieszenie uzbraianych. — Mówią w *Londynie*, że rząd *Francuzki* wkrótce wyszle postów lub konsulów do wszystkich *Rzeczypospolitych Ameryki Południowej*. — W *Bukarescie* tameczny rząd postanowił utworzyć *Korpus* wojska regularnego, który się tymczasowo składa z 6,000 ludzi. Ten

korpus inż jest zupełnie organizowany i wymustrowany, pełniąc nietylko służby garnizonowe, ale nadto zastępuje obowiązek Zandar mów dla ogólnego porządku. — W *Rumelji* w obozie wojska regularnego Wielkiego Węz yra, wszczęła się zaraziwa Febra, przeżeo znaczna część żołnierzy utraciła życie; powodem tej zarazy miał być Pułk *Turczki* regularnej piechoty który przybył do tegoż obozu. — W *Kadyzie* było zaburzenie. — Gdy terażniejszy gabinet *Francuzi*: zapytał się Rządu *Hiszpań*: czy przyzna terażniejszego Króla *Francuzów*? odpowiedział mu, iż czekać należy postanowienia pierwszych mocarstw *Europy*. — W *Paryżu* Lud uprzejmie wita Posła *Angielskiego* gdy się pokaże na ulicy. — Mieszkańcy *Bruxelli* po okropnych zaburzeniach, byli przerażeni nową trwogą gdy się wieść rozniosła że Wojsko ma wkroczyć do miasta mając na czele *Xcia Oranji*; lecz stało się przeciwnie, *Xże* wjechał otoczony tylko sztabem swoim, iadąc rozmawiał z wielu obywatelami, oświadczył iż kocha *Belgijczyków* i jest szczęśliwym że się znowu wespół nich znajduje; dodał że w bitwie pod *Waterloo* krew przelewał za niepodległość narodu i gotów ją jeszcze przeleć; rozczulony *Xże* rzekł: „Król Ojciec mój jest także Ojcem was wszystkich“ Gdy zbliżył się Król do ratusza, zdjął kapelus z i zawołał: „Niech żyje Król“ co Lud wielokroć powtórzył i dodał „Niech żyje *Xże*!“ Takowe postępowanie *Xięcia* i rozkaz aby wojsko nie osadziło miasta, napełniło serca obywateli najwyższem uczuciem wdzięczności. — Słychać, że terażniejszy rząd *Francuzki* wcale nie będzie się mieszał do rozruchów *Niderlandzkich*. — Cho rągwie i kokardy narodowe teraz w *Niderlandji*, są kolorów ponsowego, czarnego i żółtego. — W *Gazetach Londyńskich* jest umieszczony Manifest *Konstytucjonistów Hiszpańskich*

do narodu swego. — W spokojnej *Saxonii* także było zaburzenie. *Rzemieśnicy* w *Lipsku* dopuścili się rozmaitych bezprawio w; zrabowali kilku majątnych obywateli; a nawet iednego z nich dom zburzyli. Wojsko *Saskie* wkroczyło do tego miasta. — W *Hamburgu* przywrócono spokójność. — W *Rzymie* niedawno przyiał *Chr z est S.* 18stoletni *Israelita* mający bogatych Rodziców. Gdy się zwierzył swemu ojcu o chęci przyięcia wiary *S.* starzec nic nieodpowiedział; syn przeto oświadczył że kto miłczy zezwala, iakoż Ojciec niesprzeciwiał się wcale, i zawsze miłcząc oddał synowi 5tą część majątku, gdyż ma 5ro dzieci. — Znowu gloszą w *Londynie*, że *Xże Welington* wyjdzie z *Ministerjum*. — Wojsko *Francuzi* stoczyło nową bitwę z *Beduinami* w kraju *Algierskim*! — *Admirał Angielski Kodryngton* zwycięzca pod *Nawarynem*, iedzie do *Petersburga*. — W *Bordo* wiele domów handlowych musiało wstrzymać swoje wypłaty, lecz coraz bardziej wzmagą się zaufanie, i nowy rząd *francuzki* wszelkich starań używa do obudzenia publicznego kredytu. — We *Włoszech* tegoroczne żniwa będą tylko w połowie tak obfite iak zwyczajnie; a wskutek wielkich upałów wiane iągody zaczynają wysychać.

Warunki *Traktatu* zawartego między *Francją* a *Deim Tunelańskim* są następujące: 1) Wolność całkowita handlu i zniesienie monopolu służącego *Deiowi*. 2) Odstąpienie *Francji* wyspy *Tabarka*. 3) Żaden haracz nie ma być wymagany od *Mocarstw Europejskich*. 4) *Turcy* służący w wojsku odesłani zostaną do miejsc rodzinnych. 5) Gdy statek któregokolwiek narodu rozbiie się na brzegach *Tunelańskich*, a żeglarz lub podróżny z niego zamordowany zostanie, natehczas rząd zwróci i statek i ładunek. 6) Rozbójnictwo morskie jest zabronione, a w przypadku wojny z któ

remkolwiek Mocarstwem, Tunetańczykowie nie mogą napadać stałków kupieckich. 7) Wszystkie niewolnikom dana będzie wolność. — List z Algieru pod d. 16 z. m. donosi, iż Officerowie, którzy podali prośbę o uwolnienie od służby, cofnęli ją teraz i prosili, aby znówu zostali umieszczeni w wojsku, co im zapewne nie będzie odmówionem. Ciągłe ieszcze aresztują Turków, którzy należeli do buntu.

DONIESIENIA.

Kupując d: 13 m. i r. b. po god: 12 w południe w handlu Ros: obok Poczty Grzebienie, usłyszałam w bliskości mnie o nagle zaszczej słabości iakiejś Damy, pospieszywszy jej na ratunek, miałem wręku w złocie DUKATOW 14 w papier obwinione, które wtem zamieszaniu albo przy słabej osobie albo też w bliskości upuścić musiałem; upraszam zatem łaskawego znalazcę, iżby za odstąpieniem kilku złotych, iezeli to się z żądaniem iego zgadzać będzie, takowe do Drukarni Kurjera Warszawskiego, wraz z doniesieniem odesłać raczył. — J. K. T. W. P.

W domu pod Nr 1267 Lit: A. przy ulicy Nowy Świat położonym, są do najeścia od Sgo Michała r. b. następujące POMIESZKANIA. 1) Na dole 4 Pokoje, z których narożny może być na SKLEP obrócony, z Kuchnią, Piwnicami i Drwalnią. 2) Na 2m piętrze 4 Pokoje i Przedpokój z Kuchnią, Drwalnią, Piwnicą, Wozownią i Stajnią. 3) Na 3m piętrze 2 Izby. Życzący najać, powezmą bliższą wiadomość o cenie najmu rzeczonych pomieszczeń u W. Stoltzmana w domu pod Nr 446 na 2m piętrze przy ulicy Krak: Przed: na przeciw OO. Bernardynów mieszkającego.

DOM w Pradze przy ulicy Zabkowskiej inaczej Szmulowska zwanej, pod Nr 219 blisko targu położony, albowiem drugi od rogu Targowej ulicy, iest z wolnej ręki do sprzedania. Chęć kupna mający informacją na miejscu powezmie.

Prawnie zajęte Ruchomości iako to: Zegarów Wiedeńskich stołowych sztuk 3, ściennych 2, Komody, Krzesła, Łóżka, i inne, tu w Warszawie przy ulicy Nowy Świat pod Nr 1317 w dniu 15 m. i r. b. o godzinie 10 z rana przez publiczną Licytacją sprzedane będą. — Kazimierz Alexander Garbolewski K.

Podaje się do publicznej wiadomości, iż Effekta iako to: Biórko olszowe czyli Harmonijka, Kanapa,

Szała, Parawan, Szafka, Komoda, Zwierciadło, Bąranki siwe sukniem pokryte, Płaszcz granatowy, Tołub perkalikiem pokryty z futrem białem, Kołdra watowana, Frak granatowy, i t. p. w dniu 17 m. i r. b. o godzi: 10 z rana niezawodnie pod Nr 2449 w Warszawie przy ulicy Leszno za gotowe pieniądze więcej dającemu sprzedane zostaną. —

Jan Kanty Batogowski Komornik S. W dniu 15 Września r. b. po południu o godzi: 3 tu w Warszawie przy ulicy Freta w domu pod Nr 265 sprzedane będą przez Licytacją prawnie zajęte Ruchomości iako to: Kanapy, Krzesła, Komody, Stoły, Łóżka, Lustra, Zegary, i t. p. a to pod warunkiem nieodstępnego uiszczenia się. —

Karol Polkierski K. T. C. W. M.

Podpisany będąc w Wiedniu, dostrzegłem iż P. V. z Warszawy wystawił na moje imie WEXEL na Summę zł: Reń: 1500; Mam przeto za obowiązek ostrzedz Szan: Publ: aby takowego nikt nie nabywał gdyż niezawodnie stratę poniesie. Oraz uwiadomiam, iż ktoby miał iaką pretensją do mnie, niech raczy w tych dniach zgłosić się a będzie zaspokoiony. —

Samuel Cutglas.

Rodowity POLAK mówiący językiem Francuzkim i Niemieckim, posiadający kilkunastoletnią praktykę, język Łaciński i inne potrzebne zdolności, żyć sobie znaleźć miejsce na Prównieji. Ktoby potrzebował, raczy zostawić Adres u Pana Meunier, przy ulicy Krak: Przed: Nr 411 na pierwszym piętrze w dziedzińcu, w domu Szymanowskich.

Nowo wystawiona AUSTERJA z wygodnym rozkładem, w Dobrach Wulka Żerzeńska, o półtory mili od Warszawy, na trakcie Karczewskim iest do wydzierżewienia lub w Suchą Afendę do wypuszczenia od Sgo Michała r. b. O warunkach powiedzieć się można każdego czasu na miejscu.

Jutro od godzi: 9 rano i od 4 po południu w domu Towarzystwa Dobroczynności odbywać się będzie Licytacją pozostałości po s. p. Xdzu SZANIAWSKIM Prałacie, legowanej temuż Towarzystwu. Jako to: Srebro, Meble, Obrazy, Wina Węgierskie i Reńskie; zaś w Piątek na targu na Muranowie Konie, Pojazdy i Zaprzęgi.

TEATR ROZMAITOŚCI. Jutro 7 raz *Florak*, *Werter*.